

اِسْتِزْهَارِ

۱۱ تشرین اول ۱۳۲۴

جمعہ آرتنی

نومرو ۶

اسلامده

خدماتِ دینیه و وظائفِ ملکیه

بشبهی نسخہ ذن مابعد :

هندستان و مغولستان حدود دینہ قدر فتح اولنان ممالک وسیعہ شرقیہ دخی
انک بد اداره سنہ تودیع ایدلدی ، عنوان و منزلتی والیلکدن امارتہ ارتقا استدی
والی ایکن امیر اولدی ، اداره سنده مستقل بر امیر ذیشان اولدی . خراسان
وسائر جهات شرقیہ به کنیدیسی والیلر نصب و تعیین ایدر ایدی . فقط یک مائل
ظلم و اعتساف اولدیغندن حوالی مبارکہ حجازیہ ایلہ بصرہ و کوفہ وسائر بلاد
عراقده ایتمک مظلوم براقدی ، تحت اداره سنده بولنان ممالک آشور ایچنده قالدی
بیکرجه مظلوملرک خون ناحق سیل خروشان کی اقدی . «حجاج ظالم» دیه یاد
اولنان اسمی کنیدی کی نامداران ظلمده استعمال ایدیلور مثل سائر اولدی .

حجاج ۴۱ تاریخنده طائفہ طوغدی ، ۹۵ سنہ سنده ۵۴ یاشنده اولدیفی حالده
کنیدی بنا کرده سی اولان « واسط » شهرنده فوت اولدی .

حجاج بو درجه ظالم و غدار اولیه ایدی بلکه حسن صیتی عالمگیر اولمش
اکابر رجالدن عد اولنه بیلور ایدی . کنیدیسی فوق العاده ذکی ، مزاج سیاسته
واقف ، غایتله فعال ، اجرای حکومتہ مقتدر ، هایت درجه فصاحت و طلاقت
لسانہ مالک اولمقله برابر ظلمی کی ناقابل انکار کرم و سخاوتی دخی وار ایدی .
کتاب ادبیہده رنگین شعرلری ، متین و بلیغ خطبہلری نکاشته حقائق بیاندر .
- استعاره -

اعتراف جرمه متدار نکتہ پیرا جوابلر الدینی زمان عفو و احسان ایله معامله ایتدیکی اولور ایدی. زمان امارتنده هندستان جهتلرنده بک چوق یرلر ضمیمه مملک اسلامیه اولمشدر. قرآن کریمه حرکه وضع ایدن حجاجدر دیرلر. لکن نه فائده که چشم جهانی آغلادن ظلمی بونلرک هیسنی کولکده براقدی.

حجاج بوقهده براقدینی صدای دلخراشلردن بری ده کبار تابعین و علمای عاملیندن سعید بن جبیر حصر تلیک شهادتلی وقعه خیمه سی در. ثقی برظن و ذهابه مبنی مشارالیهک اعدامی ذهنده قورمسلیله بو مقصد غدارانه سنی قوه دن فعله حیقارمق ایچون برخیلی وقتدر وسیله ادا بور ایدی. برکون مشارالیهی حضورینه جلب ایتدی، معتادی وجه ایله برطاق مزعج سؤاللر صورتی و دوندی طولا شدی نهایت سوزی عبدالملک بن مروانه انتقال ایتدیره رک بونک حقتده نه دیرسین دیدی. سعید بن جبیر حضر تلی: «اول آدمدن بکا نه سؤال ایدیورسین که انک جمله سیاتندن بری ده سنسین» دیدی. طیبی بوجواب حجاجک پشته ییلدیرم کی ایتدی بونک اوزرینه اره لرنده سطحی و صورتی رقاق سؤال و جواب دهاتعالی اولندقدن صکره مشارالیهک قتلنی جلاده امر ایتدی. جلاد قتل ایچون توجه ایدنجه سعید بن جبیر حضر تلی کولدی. حجاج سببی صورتی. مشارالیهده: جناب حقه قارشو بویه بر فضاحتہ جرأتکه تعجب ایدیورمه انک ایچون دیدی و یوزینی قبیلہ دونده روب «انی وجهت وجهی للذی فطر السموات والارض خیفاً و ما انا من المشرکین» آیت کریمه سنی اوقودی یوزینی حجاجک امر یله مبله دن دیگر جهته تحویل ایلدکر نده «فانما تولوا فم وجه الله» دیدی. و حجاج چار بک یره دیه امر ایلدکنندن «منها خلقناکم و فیها نعبدکم و منها نخرجکم تارة اخرى» نظم جلیلی تلاوت ایلدی. بونک اوزرینه حجاجک غیظ و حدتی اشتداد اتمسلیله اورک یوننی امر بنی ویردی. سعید مشارالیهده [اللهم. بنم قائمی اکا حلال اتمه و بنندن صکره اکا مهلت ویرمه] نیازینی درگاه قاضی الحاجاته رفع ایدرک واصل رتبه رفیع شهادت اولدی.

روایت اولنورکه سعید بن جبیر حضر تلیک وقعه دلسوز شهادتلی اوزرینه

حجاج ظلمك شعورينه خلل كلوب اون بش كون كچمهدن ره رودار مجازات اولمشدر.
انتهی الاستطراء

امام ماوردی «احکام سلطانیة» سنده شویله یازیور: عهد خلافت فاروقده
ارض عراقدن «سوادکسری» نك [۱] ارادی بیک کره یوزیکرمی بیک اچیه
بالغ اولدی. سواد مذکوردن عبیدالله بن زیاد ظلم وعدوان ایدرك بیک کره یوز
اوتوز بش بیک اچیه جبايت ایلدیکی کي حجاج دخی ظلم وعدوانی ايله بیک کره یوزاون
سکر بیک جبايت ایلدی [۲] عمر بن عبدالعزیز حضرتلری ایسه عدل واعمار
ایدرك سواد مذکوردن بیک کره یوزیکرمی بیک اچیه جبايت ایلمش ایدی

علامه ذی قنون عبدالرحمن بن خلدون تاریخک مشهور عالم اولان مقدمه سنده
شویله روایت ایدور: «هرون الرشیده دأر بعض توار یخده کوردم که ایام خلافت
رشیده داخل حوزة سلطاتی اولان عراق عرب و عجم ايله بر الشام و حجاز
و افریقا و سایر جهاتدن بهر سنه خزینه بیت الماله بدی بیک بشیوز قطار آلتون
اراد حاصل اولور.

[مابعدی وار] ... بک زاده

امماعیل حق

تکرارده مساعدات مذهبيه

حضرت فاتح استانبولی فتح ایلدیکی زمان شریف مکيه کوندر دینی
بشیر نامه همایونده: غرات عثمانیه نك صلیبلی قیردقلرینی، خزینه لری، ماللری

[۱] سوادکسری: بلاد معروفه بی محتوی اولکاتک اسمی در که طولاً موصلده
«حدیثه» دینیلن موضعدن تاجله نك بحر فارسه منصب اولدیغی محله کاش «عبادان»
«قصیه سنه و عرضاً» کوفه قرینده «قادسیه» ده واقع «عذیب» دینیلن صودن «حلوان» نام
بلده به قدر اراضیدن عبارت ایدی. عرف ناسده اقلیم عراق عرضاً ارض سوادی احاطه ایدرسه ده
طولجه اندن اقصر در.

[۲] عمر بن عبدالعزیز حضرتلریك آغا نقل اولان بیانه نظراً حجاجک نتیجه غدر
وظلمی اوله رق [زمان اداره سنده اوفر دوس معمو ریتک وارداتی بالاخره قرق میلیونه
تنزل ایتیش دیمک اولور.